

Daf Hayomi Michnayot

Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

ט"ו תמוז

משניות מבוארות מסכת בליים פרק ז

הביטנית, והיא בת ששה ספחים, שקל טפח ארבע אצבעות, והיא בקראת אמה של משה שבה שער המשכן, ושתי מדות של אמות היו בשנישן בקראת מקום בניו על שער מנחתו של העזרה שמוצרת שם עיר שישן. מדה אחת היתה נמנית על קון מנחתית צפונית, ואחת נמנת על קון מנחתית דרומית, שעל קון מנחתית צפונית היתה יתרה על של משה חצי אצבע, ודשל משה היתה ששה ספחים וזו ששה ספחים וחצי אצבע. אמה שעל קון מנחתית דרומית היתה יתרה עליה עוד חצי אצבע. נמצאת יתרה על של משה אצבע, ולמה יתרה על מדה דולה אחת אצבע, דהיני בת ששה ספחים, אלא שהאומנין נטילין בקנטה, שהיה: הנהגה מיתה, מטילין בקך אמה על של משה, ומחזירין גדולה, שהיו עושים בקמה יתרה אצבע פן יפחתו, כדי שלא יבאו לקנין מיעלה, ואמה שיתנה יתרה רק חצי אצבע היא בשביל שקבל על קרן או זכה שדמינין יקריים ומחזירין חצי אצבע, וכל על כדי שלא יבאו לידי מיעלה. ופרשו בחיטופת דלא זרקא, דהלא הקדש שיה מנה שחללו על שנה פירשה דרי הוא מחללו, וממילא לא שיק מיעלה, אלא שלא היו רוצים ליהנות משל הקדש. (י) רבי מאיר אומר להאמות היו ביטניות, דהיני בת ששה ספחים, חוץ ממוצח ההנה שיהיה אמה על אמה, והתקן קרנות המנחת, והסוכוב והיחוס של מוצח התחשון, שהיו היו באמה בת חמשה ספחים, דכתיב (תחילת מל. טו) "אלהה מדות המנחת באמת אמה אמה וטפח". רבי יהודה אומר, אמת הבנון ששה ספחים, כגון חומת הבית ומנחת העולה, ושל בליים חמשה ספחים, דדריש מנחתו (בבבא טו) "וזה בש המנחת" בל מין הקנה, וזה יהיו כל אמות בליים. (יא) יש שטריים שאמרו חכמים שמעזרין במדה דקה, מדה קטנה, הני מדה מדברית, ואלו הן: מדות הלח היו נחצי הין, והבש, עשרון וחצי עשרון, שעורן באטלקי, במדה של אטליה של ון, ומדה זו היא מדברית. יש שטריים שאמרו הכל לפי מה שהוה אדם, בין גדול בין קטן. ואלו הן: הקומני את המנחה, דכתיב (ויקרא ב. ט) "מלא קמנך, והחפון את הקטרות, כהן גדול שלוקח מלא חפניו, דכתיב (שם טו. טו) "ומלא חפניו, והשתה כמלא לוגמיו ביום הכפורים, חוב קרת, ומעשריו כפי לוגמיו דליה, ומזון שתי סעודות לעובד, ערובי תחומין אכל פחות משתי סעודות. מזונת מזון שתי סעודות שאמרו, שער סעודתו לחל, אכל לא לשבת, דלשבת אכיל טפי, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר שער מזונת לשבת אכל לא לחל, דקבר בשבת אולכ פחות, דביים לח אולכ שתי סעודות, ושבת אכיל שלש, ואינו מרבה לאכל הרבה בכל סעודה. אלו ואלו, בין רבי מאיר ובין רבי יהודה, מתנויים להקל, כל אחד מהנמן למעט בכפר של ערוב, רבי שמעון אומר משתי ידות לכפר שער ערוב שתי יתקלים על כפר מרוב, לקב, שעושים שלש כפרות מקב, ומנצא כפר שלם הוא שלש קב ושתי

אבל אינו אוסר בכל ששה, וכן עקיבא אומר, לכן ולכן הזכיר, לשער בהן את הכלים, והיו מקדשין כל שבו, לאסר התערבות. אמר רבי יוסי לא הזכירו רמוני כדאן וחצירי גבע, חציר מקומם הנקרא גבע, אלא כדי שיהיו מתעשרין ונדאי אכל מקום. דמקומות הללו של כותים היו ונקרים הפרות שלהם והם אינם מעשרים לאחריהם, דלא חיישי אלפני עור לא נתן ממשל. אכל של שאר מקום אין מתעשרין אלא דמאי. ולגבי תערובות סוכר רבי יוסי דכתיב מלן במניו אוסר בכל שהוא, וממילא אין נקפא מיה בין כדאן לשאר מקומות לענין בטול. במשנתו אלו נקרא התנא כל השעורין של חכמים, באיזו מדה היה שערן כביצה, כגוריות מות אפאה, וימייה ליה אב רהונים שפרש שערין מבשנה הסודות. (ו) כביצה שאמרו חכמים של שטמא טמאת אכלו רק מביצה, של גדולה ביותר, אלא קטנה ביותר, אלא ביטנית. רבי יהודה אומר מידה מודד הביטנית, מביא ביצה גדולה שבגדולות קטנה שבקטנות, ונתון לתוך מים, שממלא כל מים ומכניס בתוכו שתי הביצים, וחולק את המים לשנים, וכל חצי חלק הוי שער כביצה, אמר רבי יוסי וכי מי מודיעני איזוהי ביצה גדולה, ואיזוהי קטנה, אולי נמצא בעולם גדולות מן הגדולה וקטנות מן הקטנה. אלא חולק הכל לפי דעתו של רואה, לפי אומד דעתו, שהיא קרית לו כביצה ביטנית. (ז) מנזרות תאנה יבשה שאמרו חכמים לענין הוצאת שבת, לא גדולה לא קטנה אלא ביטנית. רבי יהודה אומר, הגדולה שבחצי ישראל היא הביטנית שהמדינות. (ח) כותי מן הפת והגבלה משפאיו, וכן רב שערין הותרו ביהודים כגבלות וטרפות ודם, שאסור אכילתן כגבית, וכן המנחת שבאכילה, לא ביות גדול שערן חכמים, ולא ביות קטן, אלא ביטני. ואיזהו, זה אגורי, וית ששמו אגור חרובו, שאינו כלכל פריי כמקשה אגור אגור כמקשה ענבים. כשורה שאמרו חכמים, עצם ששורדן מן הפת מטמא כמנעו ובקשאל, לא גדולה ולא קטנה ביטנית, וכן שער מזהו היא ככדשה, לא גדולה ולא קטנה אלא ביטנית, ואם נשלה מוצרית, כל המטלטלים מביאין את הטמאה אל המנחה, ונתן אדם, ויש במטלטל בעובי המרדע, מלמד הקבר, עץ שבו מכונין את הקבר, דאם המטלטל המפאיה רחב כעובי המרדע, נתמא הסודור, ובאיזה מדקה אמרו, שהוא לא גדול מדיאי ולא קטן, אלא ביטני. איזוהי ביטני, כל שטרפס על אדם, דהחוט המקיפו הוי פ שלש מעביו, דכל שיש בו טפח יש בקפפו שלש ספחים. וגורו על דבר השקפה טפח טמאה, הוא דבר שבגביו טפח רואה מאחוריו מן הותרו. (ט) האמרו שאמרו לענין שבת אצבע אמות, ולענין ערובין לענין קרב שאם הם גבוהין למעלה מעשרים אמה פסולין, וכן להרבה שערין תורין, באמה

משניות מבוארות מסכת בליים פרק ז

הבדל הבגד, אם היה דבר שהוא מקבל טמאה, טמא. והניו דהניו באופן שאם היו מחברים בחבור קנה כדבר הנגזל בארץ היה טמא האחד לשניטמא חבירו. סדר בריאת העולם: ביום הראשון נבראה הארץ, ביום השני נבראו השמים, ביום השלישי נבראו האילנות, ברביעי נחלו המאורות, בחמישי נבראו העופות ודגים, בששי נבראו חיות החיות והבנות של כל החד. (א) ויש כמה שנברא ביום הראשון, טמאה, והניו כלי חרס, שביום הראשון נבראו האדמה, וכלכל ששני אין בו טמאה, ודקדקו אין בו טמאה, ובנברא בשלישי יש בו טמאה, שנבראו האילנות, כלי עץ הנעשים מהם ביהם טמאה, ובנברא ברביעי דהניו מאורות ומבאורות אין טמאה, דהניו חמישי עופות ודגים, דהניו כלים הנעשים מעור עופות או דגים, אין בהם טמאה, חוץ ממנה העוז הענינה, עוף הענינה דנעוניהה גדלים ונעשים מהם כלים, ובנברא גורו טמאה בכלים הנעשים ממנה משום דמאי לאחופיה שיצא כלים, וביצת נעמית המפצה, ביצת כל הביצת המצפית גורו חכמים טמאה עליה, כיון שכלא צפרי מין עטרת, אמר רבי יוחנן בן נורי מה שנתנה גורו העוז מכל הנפנים, וסבירא ליה דגם שאר כנפים טמא אם עשה מהם כלים, וכל מה שנברא ביום הששי טמא, בין אדם חיות ומחיה וצמחים ודגים אם עשה כלים מעצמותיהם או מעוולותיהם מקבלים טמאה. (טו) העושה כל אדם מכל מקום, אפילו לא עשה יראו לקבל אלא משאהו טמא, והעושה משכבו מושבב מכל מקום, טמא, ויש שיהא עשאו רק לשיבה מעטת, או שיהיה נחלה בו. העושה כיש מעור המצה, עור שאינו מניב ולא מלוח אותו, וכן מן הנור, הניו מן פרי הוא, והאגוז, שחנקום התינוקות, שעשו קטן והוציאו האוכל, למדו כהן את הקשר, או שהתקינום לבין מאוניים, טמא. שיש להם מעשה התינוקות ואין להם מחשבה. אם נמצאום מקליהן אפילו להביא בהן עפר, אין מחשבתן מביאין לידי טמאה. (טז) קנה מאוניים הקנה שתלמים בו פחות המאונים, והרמאין עושין הקנה חלול ומצויים בו כסף חו, וכששוקליון מטיין הקנה והכסף היו הולך לצד האחר ומכביד המשקל, והמחוק, קנה שמעשריו בו דבר היבש כשמומקרון בקבדה, והרמאין עושין אותו חלול, שיש בהם בית קבול מתכות, שקשמומקרון משמימן בתוכו מתכות כדי שיקבד וירוד יותר מהקלו, ובקשהו קנה משלל המתכות ואין אינו שיקבד, והאסל, מוט שנושאין בו כפתה, שיש בו בית קבול מעות, וכשיש פועלים מרובין והבעל הבית טרוד משים הפועל בבית קבול את מעותיו ואומר לבעל הבית עזון לא קבלתי שכרי, קנהה על שיש בו בית קבול מים, והניעו עושה עצמו כמפתעה ואומר לא טעמתי כלום היום, ויש מפרשים שיש קבול משקין, שבשעה שטורח אצל בעל הבית בבית הבד, ונכח בו שלשון, ומקל שיש בו בית קבול מוזהר ומרגלות, שמניין בו המוזהר, דמקוזהר אין גובין מכס, והמתיהו סתומין ומרגלות, כדי לגבג המכס, ויהי כל אלו סמאים, שיש להם בית קבול, ועל קלם אמר רבן יוחנן בן זבאי, אוי לי אם אומר, שעל ידי זה למדו לגבג, אוי לי אם לא אומר, שהימרו הרמאים החכמים אין בקיאים

חלקים ממנו שתי השעיות הקב. רבי יוחנן בן ברוקא אומר, מכר הנלקח בפסודיו, מרובע סאין בסלע, והוא לפי דעת רש"י ול ששה ביצים, ולפי דעת הרמב"ם ז"ל שמונה ביצים, עין מסכת פאה פרק ח. זה לשון הרמב"ם, הפרס שני באותו יתאר שעפר המת, והוא אשר יטמא כהולות המטע שכל החד, ואשר שזה החרוד הנזכר, הוא תרוד הרופאים הדוללים אשר יוציא או ששבשם אשר יבשל ואתו, לוי השעור הוא מלא תרוד כמו שהתבאר בשני מהאילות, והנגעים כלן אומנם טמא ככררים סוף הקרא פולח, ואמר של הפולח המקומם הוציא קלמי לגדלו, וזה השעור מרובע בערבו שלשה ירעני דגשים, וכן בורחבו, כמו שהתבאר בשני סוגים. וכן מי שיאכל ביום המפורים, בשתי הקרת, תחוב כרת, והתנה בואת הקמחה שתהיה גדולה מאד, ואמרו כמה וככרעינתה, הוא שיקבץ ביום המפורים, ויהי פנים, ויהי ענקה וירעינתה מרוב קרן ולי וישער בחלקה יהיה שררה יתר רב וירוד למעו חילה. (יב) יש שעורים שאמרו חכמים לשער במדה גסה, היינו במדה גדולה, כגון מלא אחד קטנה, מלא פן עפר מן המת שער שקבל כל לחות שבו, שערו כמלא תרוד גדול של רופאים, שהוא גדול משאר קרן, ושערור מלא חפנים. גוריס נעיים שאמרו נגעי אדם ונגעי בגדים אין מטמאין עד שיהא בו קריים ושערור כריים הקלקי, כפיצי של הבא במקום הנקרא קלמי, והוא גדול מכל מקום, ושערור תשע עדשות שלש על שלש מביעות, ומקום עדשה ארבע עדשות בעור האדם, נמצא עושה ויש שעורות על שלשים ויש שעורות, האוכל ביום הכפורים כסותבת העשה, שהיא גדולה משאר תמרים ושעורה קנה פחות מביצה, כמות וברעינתה, דהניו שצריך למעור חללה, ואם אכל שער זה, חוב קרת, ונדודת וין ושמן, של עור שנקבו, שעורן נקב שלשון, שיקרה או שלא יקבלו טמאה, תהיה גדולה שלתן, הרע"ב פרש כפיהו גדולה, כדורו של חוט שמשימיו טמא כפיהו כישותות, אבל הנה כן גוריס במשנה "שלח" הניו של הבד, ופרשו בפלג אשר יקשרו בו הבאר, והן שער מקיבות, ומאור מלון שלא עשה בידי אדם, והניו שנתעשה על ידי שרצים או מעצמו שנפל העפר, שערור שיכול להביא טמאה מן הדבר של מת לתוך הסמוך לו, כמלא אגור גדול, זה הוא אגרושו של בן גטיה, אדם ידוע בזמנים שלהם שהיה אגרושו גדול, אמר רבי יוסי ישנו לאחורו אגרוף כראש גדול של אדם והניו כיון שלא עשה בידי אדם, כפיצי מזהב או חשיב, ושעושה בידי אדם חלון שנעשה בידי אדם, שערור כמלא מקדח גדול של לשכה שהוא כפודיון האיטלקי, מין מטבע של איטליא, או וכלכל הירנזית, סלעו שעשה נירון קיסר, או וכמלא נקב שבעל של בהמה, שיש בו נקב וקשורין בו רצעותה העול, ושלשתן שערין שוה, ויש מקומות שהיו יודעין באחד מהן ולא באחר, לכך נקט ללכהו. (יג) כל בריית שבים, טהור. אם עשה מעורן כלים אין מקבלין טמא, דכתיב (ויקרא יא. טב) "כגד או עור או שק", מה בגד מן הגדל על הארץ אין כל הגדל על הארץ, חוץ מכלב המים, מפני שהוא בורח לבישה, כשפאין לצד אותו, הוי ככלכל עדותו הנקשה, דברי רבי עקיבא, והעושה כלים מן הגדל בים וחבר להם מן הגדל בארץ, אפילו חוטי, אפילו משיחה, היא השפה אשר יוציא החיטי בעת